
სესხის ნომერი 3524-GEO

სასესხო შეთანხმება

(ჩვეულებრივი ოპერაციები)

(მეორადი გზის გაუმჯობესების პროექტი)

საქართველოსა

და

აზიის განვითარების ბანკს

შორის

დათარიღებული: 2017 წლის 19 ივნისით

GEO 46375

სასესხო შეთანხმება

(ჩვეულებრივი ოპერაციები)

წინამდებარე სასესხო შეთანხმება, დათარიღებული 19.06.17, საქართველოსა (შემდგომში „მსესხებელი“) და აზიის განვითარების ბანკს (შემდგომში „ADB“) შორის,

სადაც,

(ა) მსესხებელმა მიმართა ADB-ს სესხის გამოყოფის თაობაზე, წინამდებარე სასესხო შეთანხმების დანართ 1-ში აღწერილი პროექტის მიზნებისათვის;

(ბ) პროექტი განხორციელდება საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ („MRDI“) და ამ მიზნით მსესხებელი MRDI-სთვის ხელმისაწვდომს გახდის სესხის თანხას ADB-სთვის მისაღები, შეთანხმებაში მოცემული ვადებისა და პირობების მიხედვით; და

(გ) ADB თანახმაა გასცეს სესხი მსესხებელზე ADB-ის ჩვეულებრივი კაპიტალური რესურსებიდან, წინამდებარე შეთანხმებაში მოცემული ვადებისა და პირობების შესაბამისად.

ამგვარად, მხარეები თანხმდებიან შემდეგზე:

მუხლი I

სასესხო ინსტრუქციები; განმარტებები

პუნქტი 1.01. ADB-ს 2017 წლის 1 იანვრით დათარიღებული ჩვეულებრივი ოპერაციებისათვის განსაზღვრული სასესხო ინსტრუქციების („სასესხო ინსტრუქციები“) ყველა დებულება ვრცელდება წინამდებარე სასესხო შეთანხმებაზე იგივე ძალითა და ეფექტით, როგორც მას ექნებოდა წინამდებარე დოკუმენტში წარმოდგენის შემთხვევაში.

პუნქტი 1.02. წინამდებარე სასესხო შეთანხმებაში გამოყენებულ რამოდენიმე ტერმინს აქვს იგივე მნიშვნელობა, რაც განსაზღვრულია სასესხო ინსტრუქციებში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ისინი წინამდებარე დოკუმენტში სხვაგვარად არის განმარტებული ან კონტექსტიდან სხვა რამ გამომდინარეობს. წინამდებარე სასესხო შეთანხმებაში გამოყენებულ დამატებით ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობები:

(ა) „საკონსულტაციო სახელმძღვანელო“ ნიშნავს სახელმძღვანელო პრინციპებს, რომლებიც გამოიყენება აზიის განვითარების ბანკისა და მისი მსესხებლების მიერ საკონსულტაციო მომსახურებით სარგებლობისას (2013 წლის ვერსია, რომელიც პერიოდულად ექვემდებარება ცვლილებების შეტანას);

(ბ) „საკონსულტაციო მომსახურება“ ნიშნავს სესხის თანხიდან დაფინანსებულ მომსახურებას, როგორც ეს აღწერილია წინამდებარე სასესხო შეთანხმების დანართი 1-ის 3 ქვეპუნქტში;

(გ) „გარემოზე ზემოქმედების გეგმა“ ან „EMP“ გულისხმობს პროექტისთვის გარემოსდაცვის მართვის გეგმას, რომელიც მოიცავს მასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ შესწორებას და

17/14042017

რომელიც შესულია IEE-ში;

(დ) „გარემოსდაცვის უსაფრთხოების ღონისძიებები“ გულისხმობს SPS-ის მე-5 თავის, პირველ დანართსა და მეოთხე დანართში ჩამოყალიბებულ პრინციპებსა და მოთხოვნებს (საჭიროების შესაბამისად);

(ე) „საქონელი“ ნიშნავს ხელსაწყო-დანადგარებსა და მასალებს, რომელთა დაფინანსება მოხდება სესხის თანხიდან, მათ შორის აღნიშნულთან დაკავშირებულ მომსახურებებს, როგორცაა ტრანსპორტირება, დაზღვევა, მონტაჟი, საკომისიო მომსახურება, ტრენინგი და პირველადი მომსახურება, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა;

(ვ) „მკვიდრი მოსახლეობის გარანტიები“ გულისხმობს SPS-ის მეხუთე თავში, მესამე და მეოთხე დანართში (საჭიროების შესაბამისად) განსაზღვრულ პრინციპებსა და მოთხოვნებს;

(ზ) „IEE“ ანუ „გარემოს პირველადი შესწავლა“ გულისხმობს პროექტისათვის გარემოს პირველად კვლევას, მათ შორის მასში შეტანილ ცვლილებებს, რომელიც მომზადებული და წარმოდგენილია მსესხებლის მიერ და დამტკიცებულია ADB-ს მიერ;

(თ) „იძულებით განსახლების გარანტიები“ გულისხმობს SPS-ის მეხუთე თავში, მეორე და მეოთხე დანართში (საჭიროების შესაბამისად) განსაზღვრულ პრინციპებსა და მოთხოვნებს;

(ი) „სესხის თანხების ჩამორიცხვის სახელმძღვანელო“ ნიშნავს ADB-ს სესხის თანხების ჩამორიცხვის სახელმძღვანელოს (2015 წლის ვერსია, მასში პერიოდულად შეტანილი ცვლილებებით);

(კ) „PAM“ გულისხმობს პროექტის ადმინისტრირების სახელმძღვანელოს, რომელიც დათარიღებულია 2016 წლის 25 ნოემბრით, და შეთანხმებულია მსესხებელსა და ADB-ს შორის და რომელიც დროდადრო ექვემდებარება ცვლილებას, მსესხებლისა და ADB-ის შესაბამისი ადმინისტრაციული პროცედურების დაცვით;

(ლ) „შესყიდვების სახელმძღვანელო“ გულისხმობს ADB-ის შესყიდვების სახელმძღვანელო პრინციპებს (2015 წლის ვერსია, რომელიც დროდადრო ექვემდებარებოდა შესწორებას);

(მ) „შესყიდვის გეგმა“ გულისხმობს პროექტის შესყიდვის გეგმას, დათარიღებულს 2016 წლის 11 ნოემბრით, და შეთანხმებულს მსესხებელსა და ADB-ის შორის, რომელიც დროდადრო ექვემდებარება განახლებას, შესყიდვების სახელმძღვანელოს, საკონსულტაციო სახელმძღვანელოს და ADB-ისთან შეთანხმებული სხვა ღონისძიებების შესაბამისად;

(ნ) „პროექტის არეალი“ გულისხმობს გეოგრაფიულ არეალს, რომელშიც მოქცეულია პროექტის გზები;

(ო) „პროექტის განმახორციელებელი სააგენტო“ სასესხო ინსტრუქციების მიზნებისთვის, და ამ მნიშვნელობით, გულისხმობს MRDI-ს ან მის წევრსა და სამართალმემკვიდრეს, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება პროექტის განხორციელებაზე და მისაღები იქნება ADB-სთვის;

(პ) „პროექტის გზები“ გულისხმობს გზას (მათ შორის მისასვლელ გზას), როგორც ეს მითითებულია წინამდებარე შეთანხმების პირველი დანართის, მეორე პარაგრაფში;

 1707 2017

(ე) „RD“ ნიშნავს MRDI-ის საავტომობილო გზების დეპარტამენტს, ან ADB-სთვის მისაღებ ნებისმიერ უფლებამონაცვლეს, რომელიც იქნება პასუხისმგებელი პროექტის განხორციელებაზე;

(რ) „განსახლების გეგმა“ ან „RP“ გულისხმობს პროექტის განსახლების გეგმას, მათ შორის მასში შეტანილ ცვლილებებს, რომელიც მომზადებული და წარმოდგენილია მსესხებლის მიერ და დამტკიცებულია ADB-ს მიერ;

(ს) „უსაფრთხოების მონიტორინგის ანგარიში“ ნიშნავს მსესხებლის მიერ, მომზადებულ და ADB-ში წარდგენილ თითოეულ ანგარიშს, რომელიც აღწერს EMP-ის გახორციელებას, EMP-ისა და RP-ის (საპროექტისამებრ) შესაბამისად, ნებისმიერი მაკორექტირებელი და აღმკვეთი ღონისძიებების ჩათვლით;

(ტ) „SPS“ გულისხმობს ADB-ს უსაფრთხოების პოლიტიკის დებულებებს (2009 წლის ვერსია) და;

(უ) „სამუშაოები“ გულისხმობს სასესხო სახსრებიდან დასაფინანსებელ მშენებლობას ან სამშენებლო სამუშაოებს, მათ შორის ისეთ მომსახურებას, როგორცაა საბურღი სამუშაოები ან რუკების შედგენა და პროექტთან დაკავშირებულ მომსახურებას, რომელიც ხორციელდება ან ცალკეული პასუხისმგებლობის ფარგლებში ან კონტრაქტის სრული პაკეტის ფარგლებში, მაგრამ არ გულისხმობს საკონსულტაციო მომსახურებას.

მუხლი II

სესხი

პუნქტი 2.01. ა) ADB თანახმაა ADB-ის ჩვეულებრივი კაპიტალური რესურსებიდან გასცეს სესხი მსესხებელზე ოთხმოცი მილიონი დოლარის ოდენობით (\$80,000,000), იმის გათვალისწინებით, რომ ხსენებული თანხა შესაძლოა დროდადრო კონვერტირებულ იქნას ვალუტის კურსის მიხედვით, წინამდებარე სასესხო შეთანხმების პუნქტი 2.06-ში მოცემული დებულებების შესაბამისად.

(ბ) სესხის ძირითადი თანხის დაფარვის ვადა შეადგენს 11 წელს, ხოლო საშეღავათო პერიოდი განსაზღვრულია ქვემოთ მოცემულ ქვეპუნქტში (გ);

(გ) ტერმინი „საშეღავათო პერიოდი“, რომელიც გამოყენებულია ამ პუნქტის (ბ) ქვეპუნქტში, გულისხმობს პერიოდს, სესხის ძირითადი თანხის პირველი გადახდის თარიღამდე, ამორტიზაციის განრიგის შესაბამისად, რომელიც ფორმულირებულია წინამდებარე სასესხო შეთანხმების დანართში 2;

პუნქტი 2.02. მსესხებელი გადაუხდის ADB-ს პროცენტს ათვისებულ და დაუბრუნებელ სესხის თანხაზე დროდადრო თითოეულ საპროცენტო პერიოდში განაკვეთით, რომელიც ტოლია საკრებელთა ჯამისა:

(ა) LIBOR;

(ბ) 0.60%, როგორც ეს განსაზღვრულია სასესხო ინსტრუქციების პუნქტში 3.02, და

მე
17072017

გამოკლებული შეღავათის განაკვეთი 0.10%-ის ოდენობით, როგორც ეს სასესხო ინსტრუქციების 3.03 პუნქტშია განსაზღვრული, და

(გ) სადაზღვეო შენატანი 0.20%-ის ოდენობით, როგორც ეს სასესხო ინსტრუქციების 3.03 პუნქტშია განსაზღვრულია.

პუნქტი 2.03. მსესხებელი გადაუხდის ADB-ს ვალდებულების გადასახდელს წლიური 0.15%-ის ოდენობით. ასეთი გადასახდელი უნდა დაერიცხოს სესხის მთლიან თანხაზე (გარდა დროდადრო ათვისებული თანხებისა), დაწყებული წინამდებარე სასესხო შეთანხმების ხელმოწერის თარიღიდან 60 დღის შემდეგ.

პუნქტი 2.04. სესხზე დარიცხული პროცენტი ან ნებისმიერი სხვა სახის საკომისიოები გადახდილი უნდა იყოს წელიწადში ორჯერ, ყოველი წლის 1 მაისსა და 1 ნოემბერს.

პუნქტი 2.05. სასესხო ანგარიშიდან გამოტანილი სესხის ძირითად თანხას მსესხებელი დაფარავს წინამდებარე შეთანხმების დანართ 2-ში მოცემული დებულებების შესაბამისად.

პუნქტი 2.06. (ა) მსესხებელს ნებისმიერ დროს შეუძლია მოითხოვოს სესხის პირობებში შემდეგი ცვლილების შეტანა, რათა ხელი შეუწყოს სესხის გონივრულ მართვას:

- (i) სესხის ძირითადი თანხის მთლიანი ან ნაწილობრივი, ათვისებული ან ათვისებელი ნაწილის სესხის ვალუტის შეცვლა დამტკიცებული ვალუტით;
- (ii) ათვისებული და დაუბრუნებელი სესხის ძირითადი ოდენობის მთლიანი ან ნაწილობრივი თანხის საბაზისო ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის ფიქსირებული განაკვეთით ან პირიქით შეცვლა; და
- (iii) ათვისებული და დაუბრუნებელი სესხის ძირითადი ოდენობის მთლიანი ან ნაწილობრივი თანხის ცვლად განაკვეთზე ლიმიტების დაწესება, ცვლად განაკვეთზე საპროცენტო განაკვეთის ზედა ზღვრის ან საპროცენტო განაკვეთის ქვედა ზღვრის დადგენის გზით.

(ბ) წინამდებარე პუნქტის (ა) ქვეპუნქტის თანახმად საჭირო ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც დადასტურებულია ADB-ის მიერ, უნდა განისაზღვროს როგორც „კონვერსია“, როგორც ეს განმარტებულია სასესხო ინსტრუქციების 2.01 (6) პუნქტში და შევა ძალაში სასესხო ინსტრუქციების V მუხლის და კონვერსიის სახემძღვანელო პრინციპების შესაბამისად.

მუხლი III

სესხის თანხის გამოყენება

პუნქტი 3.01. მსესხებელმა უნდა უზრუნველყოს სესხის თანხის გამოყენება მხოლოდ პროექტით გათვალისწინებული ხარჯების დასაფინანსებლად, წინამდებარე სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისად.

პუნქტი 3.02. სესხის თანხების გამოთხოვა და გამოყენება უნდა მოხდეს წინამდებარე სასესხო შეთანხმების დანართში 3 მოცემული პირობების შესაბამისად, რომელიც დროდადრო შესაძლოა შეიცვალოს მსესხებელსა და ADB-ს შორის შეთანხმების საფუძველზე.

Handwritten signature and date:
 2017.11.17

პუნქტი 3.03. თუკი სხვაგვარად არ იქნება შეთანხმებული ADB-სთან, მსესხებელი უზრუნველყოფს ან ქმნის პირობებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დანახარჯების დაფინანსება გახორციელდეს სესხის თანხებიდან, წინამდებარე შეთანხმების დანართში 4 შესული დებულებების შესაბამისად.

პუნქტი 3.04. სასესხო ინსტრუქციების პუნქტით 9.02 განსაზღვრული პირობების შესაბამისად, მიზნებისათვის, სასესხო ანგარიშიდან სესხის მოხსნის ბოლო თარიღია 2022 წლის 28 თებერვალი, ან სხვა თარიღი, რომლის პერიოდულად შეთანხმება შესამღებელია მსესხებელსა და ADB-ს შორის.

მუხლი IV

განსაკუთრებული დებულებები

პუნქტი 4.01 პროექტის განხორციელებისა და პროექტთან დაკავშირებული საქმიანობის გახორციელების პროცესში მსესხებელმა უნდა შეასრულოს ან უზრუნველყოს წინამდებარე სასესხო შეთანხმების დანართში 5 მოცემული ყველა ვალდებულების შესრულება.

პუნქტი 4.02 (ა) მსესხებელმა RD-ის მეშვეობით უნდა (i) უზრუნველყოს ცალკე ანგარიშები და ჩანაწერები აღნიშნული პროექტისათვის; (ii) მოამზადოს პროექტის წლიური ფინანსური ანგარიში, ADB-სთვის მისაღები ფინანსური ანგარიშების სტანდარტების შესაბამისად; (iii) ყოველწლიურად განახორციელებინოს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშების აუდიტი დამოუკიდებელ აუდიტორებს, რომელთა კვალიფიკაცია, გამოცდილება და კომპეტენცია მისაღებია ADB-სთვის, აუდიტის ჩატარების სტანდარტების შესაბამისად; (iv) თითოეული მსგავსი აუდიტის შემთხვევაში აუდიტორებს მოამზადებინოს ანგარიში, რომელშიც მოცემული იქნება აუდიტორების მოსაზრებებები (გეზ) ფინანსურ ანგარიშებთან და სესხის თანხების გამოყენებასთან დაკავშირებით და მენეჯმენტის წერილი (რომელიც განსაზღვრავს პროექტის შიდა კონტროლის კუთხით არსებულ ნაკლოვანებებს რომელიც აღმოჩენილ იქნა აუდიტის მიერ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში); და (v) ფისკალური წლის დამთავრებიდან არა უგვიანეს 6 თვის ვადაში ADB-ს წარუდგინოს აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშების, აუდიტის დასკვნებისა და მენეჯმენტის წერილის ასლები, ინგლისურ ენაზე და ასევე აღნიშნულ დოკუმენტებთან და აუდიტთან დაკავშირებული ინფორმაცია, დროდადრო ADB-ს გონივრული მოთხოვნის შესაბამისად.

(ბ) ADB-მ საკუთარ ვებ-გვერდზე უნდა გაასაჯაროს პროექტის აუდიტირებული წლიური ფინანსური ანგარიშები და მასთან დაკავშირებული აუდიტის დასკვნები, ADB-ის მიერ აღნიშნული დოკუმენტების მიღების დადასტურებიდან 14 დღის ვადაში.

(გ) მსესხებელმა RD-ის მეშვეობით საშუალება უნდა მისცეს ADB-ის, ADB-ის მოთხოვნის საფუძველზე, წინამდებარე თავის (ა)(iii) ქვეპუნქტის შესაბამისად დაქირავებულ აუდიტორებთან ერთად განიხილოს პროექტის ფინანსური საკითხები და მსესხებლის ფინანსური საქმიანობა, თუ ეს დაკავშირებულია პროექტთან და უფლებამოსილება მიანიჭოს და მოსთხოვოს აღნიშნული აუდიტორების წარმომადგენლებს მონაწილეობა მიიღონ აღნიშნულ განხილვებში, ADB-ს მოთხოვნის შესაბამისად. გასათვალისწინებელია, რომ აღნიშნული განხილვები უნდა ჩატარდეს მხოლოდ მსესხებლის უფლებამოსილი წარმომადგენლის თანდასწრებით, გარდა იმ შემთხვევისა თუ მსესხებელთან არ მოხდება სხვაგვარად შეთანხმება.

პუნქტი 4.03 მსესხებელმა შესამღებლობა უნდა მისცეს ADB-ს წარმომადგენლებს განხორციელონ პროექტის, საქონლისა და სამუშაოების და შესაბამისი ჩანაწერების და დოკუმენტაციის ინსპექტირება.

მკ 24072017

მუხლი V

ძალაში შესვლა

პუნქტი 5.01. სასესხო ინსტრუქციების 10.04 პუნქტის მიზნებრიობიდან გამომდინარე, წინამდებარე სასესხო შეთანხმების ძალაში შესვლის ვადად განისაზღვრება 60 დღე წინამდებარე შეთანხმების ხელმოწერიდან.

მუხლი VI

სხვადასხვა პირობები

პუნქტი 6.01. მსესხებლის ფინანსთა მინისტრი მიიჩნევა მსესხებლის წარმომადგენლად სასესხო ინსტრუქციების 12.02 პუნქტში განსაზღვრული მიზნებიდან გამომდინარე.

პუნქტი 6.02. ქვემოთ მოყვანილი მისამართები განსაზღვრულია სასესხო ინსტრუქციების 12.01 პუნქტში განსაზღვრული მიზნებიდან გამომდინარე:

მსესხებლისათვის

ფინანსთა სამინისტრო
გორგასლის ქუჩა No16, 0114
თბილისი, საქართველო

ფაქსი:

(99532) 2262-423.

ADB-სათვის

აზიის განვითარების ბანკი
6 ADB გამზირი
ქალაქი მანდალუონგი
1550 მეტრო მანილა
ფილიპინები

ფაქსი:

(632) 636-2444

(632) 636-2301.

001707017

რის დასტურადაც, მხარეები მოქმედებენ რა თავიანთი სათანადოდ უფლებამოსილი წარმომადგენლების მეშვეობით, უზრუნველყოფენ, რომ ხელი მოეწეროს წინამდებარე სასესიო შეთანხმებას მათი სახელით და ზემოთ მითითებულ თარიღსა და წელში და მიეწოდოს ADB-ის სათაო ოფისში.

საქართველოს სახელით

დიმიტრი ქუშიშვილი

პირველი ვიცე-პრემიერი და ფინანსთა მინისტრი

აზიის განვითარების ბანკის სახელით

შონ მ. ოსალივანი

ცენტრალური და დასავლეთ აზიის დეპარტამენტის

გენერალური დირექტორი

77 17072077

დანართი 1

პროექტის აღწერილობა

1. პროექტის მიზანია ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის მცხოვრებლებისა და ტურისტებისათვის მოზილობისა და ხელმისაწვდომობის გაზრდა.
2. პროექტი გულისხმობს ძირულა-ჩუმათელეთის დამაკავშირებელი, დაახლოებით 50 კმ-იანი გზის რეაბილიტაციას, 2 ზოლიან, ყველა ამინდზე გათვლილ, სტანდარტების შესაბამის გზად, მათ შორის მოკლე დამაკავშირებელი გზებით ბორჯომი-ხარაგაულის ტყე პარკთან, ხარაგაულთან და სხვა სარკინიგზო სადგურებთან.
3. პროექტი ასევე მოიცავს სამშენებლო საზედამხედველო და პროექტის მართვის კუთხით კონსულტაციების მომსახურებას.
4. პროექტის დასრულების სავარაუდო თარიღია 2021 წლის 31 აგვისტო.

მე 1707017

დანართი 2

ამორტიზაციის განრიგი

1. ქვევით მოცემულ ცხრილში განსაზღვრულია სესხის ძირითადი თანხის გადახდის თარიღები და სესხის მთლიანი ძირითადი თანხის პროცენტი, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას ძირითადი თანხის ყოველი გადახდის თარიღისათვის (სესხზე შენატანი). იმ შემთხვევაში, თუ სესხის თანხები მთლიანად უნდა ყოფილიყო ათვისებული სესხის ძირითადი თანხის დასაფარი პირველი გადახდის თარიღისათვის, სესხის ძირითადი თანხის ოდენობა, რომელიც მსესხებლის მიერ უნდა დაიფაროს სესხის ძირითადი თანხის ყოველი გადახდის თარიღისათვის განისაზღვრება ADB-ს მიერ, გამრავლდება რა: (ა) სესხის ძირითადი თანხის პირველი გადახდის თარიღისათვის მთლიანად ათვისებული და დაუფარავი სესხის ძირითადი თანხა (ბ) სესხზე შენატანზე, ძირითადი თანხის ყოველი გადახდის თარიღისათვის; აუცილებლობის შემთხვევაში, ეს გადასახდელი თანხა შესაძლებელია ჩასწორდეს, რათა მოხდეს ამ დანართის პუნქტში 4 შესული ნებისმიერი თანხების გამოკვეთვა, რომლებზეც ვრცელდება ვალუტის კონვერტაცია.

გადახდის თარიღი	სესხზე შენატანი (პროცენტებში %)
1 მაისი 2030	4.545455
1 ნოემბერი 2030	4.545455
1 მაისი 2031	4.545455
1 ნოემბერი 2031	4.545455
1 მაისი 2032	4.545455
1 ნოემბერი 2032	4.545455
1 მაისი 2033	4.545455
1 ნოემბერი 2033	4.545455
1 მაისი 2034	4.545455
1 ნოემბერი 2034	4.545455
1 მაისი 2035	4.545455
1 ნოემბერი 2035	4.545455
1 მაისი 2036	4.545455
1 ნოემბერი 2036	4.545455
1 მაისი 2037	4.545455
1 ნოემბერი 2037	4.545455
1 მაისი 2038	4.545455
1 ნოემბერი 2038	4.545455
1 მაისი 2039	4.545455
1 ნოემბერი 2039	4.545455
1 მაისი 2040	4.545455
1 ნოემბერი 2040	4.545445
სულ	100.000000

2. იმ შემთხვევაში, თუ სესხის თანხები მთლიანად არ არის ჩამორიცხული ძირითადი თანხის პირველი გადახდის თარიღისთვის, მსესხებლის მიერ სესხის ძირითადი თანხის ყოველი გადახდის თარიღისთვის ძირითადი თანხის გადასახდელი თანხა დგინდება შემდეგნაირად:

(ა) იმ შემთხვევაში თუ სესხის თანხების ნაწილი გამოთხოვილია ძირითადი თანხის დაფარვის პირველი გადახდის თარიღისთვის, მსესხებელმა უნდა გადაიხადოს გამოთხოვილი

და შესაბამისი თარიღისთვის გადაუხდელი თანხა ამ დანართის პირველი პარაგრაფის შესაბამისად.

(ბ) ნებისმიერი თანხა, რომლის გამოთხოვაც მოხდა ძირითადი თანხის პირველი გადახდის თარიღის შემდეგ, უნდა იქნას გადახდილი ძირითადი თანხის ყოველი გადახდის თარიღში, რომელიც დადგება აღნიშნული გამოთხოვის შემდეგ, იმ ოდენობით, რომელსაც განსაზღვრავს ADB ყოველი ასეთი გამოთხოვილი თანხის გამრავლებით წილადზე, რომლის მრიცხველიც იქნება სესხზე თავდაპირველი შენატანი, რომელიც განსაზღვრულია პირველ პარაგრაფში მოცემულ ცხრილში, ძირითადი თანხის შესაბამისი გადახდის თარიღისთვის (სესხზე თავდაპირველი შენატანი), ხოლო მნიშვნელოვანი იქნება ამ თარიღში ან ამ თარიღის შემდეგ დარჩენილი ძირითადი თანხის გადახდის თარიღების შესაბამისი თავდაპირველი შენატანების ჯამი, და ამგვარად დაანგარიშებული თანხა შეიძლება ჩასწორდეს, რათა მოხდეს ამ დანართის პუნქტში 4 შესული ნებისმიერი თანხების გამოქვითვა, რომლებზეც ვრცელდება ვალუტის კონვერტაცია.

3. ჩამორიცხვა, რომელიც გახორციელდა ძირითადი თანხის პირველი გადახდის თარიღამდე ორი კალენდარული თვის განმავლობაში, ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდის თარიღისთვის ძირითადი თანხის დაფარვისათვის გადასახადი თანხის გამოთვლის მიზნით, იქნება ჩათვლილი როგორც ათვისებული და გადაუხდელი, ჩამორიცხვა თარიღიდან ძირითადი თანხის დაფარვის შემდგომი თარიღისათვის და იქნება გადასახდელი ძირითადი თანხის ყოველი გადახდის თარიღში, დაწყებული ათვისების თარიღის შემდეგ დამდგარი ძირითადი თანხის შემდგომი გადახდის თარიღიდან.

4. მიუხედავად ამ დანართის პირველ და მეორე პარაგრაფებში შესული დებულებებისა, ათვისებული სესხის ძირითადი თანხის მთლიანი ან მისი ნებისმიერი ნაწილის დამტკიცებულ ვალუტაში კონვერტირებისას, დამტკიცებულ ვალუტაში კონვერტირებული თანხა, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი ძირითადი თანხის დაფარვის მიზნით რომელიმე გადახდის თარიღში, რომელიც დადგება კონვერტირების პერიოდის განმავლობაში, იქნება განსაზღვრული ADB-ის მიერ კონვერტაციამდე თავის ვალუტაში დენომინირებული აღნიშნული თანხის გამრავლებით ერთ-ერთზე მომდევნო ორიდან: (i) გაცვლით კურსზე, რომელიც ასახავს ძირითად თანხას აღნიშნულ დამტკიცებულ ვალუტაში, რომლის გადახდაც ხდება ADB-ს მიერ ვალუტის ჰეჯირების ტრანზაქციის ფარგლებში, რომელიც დაკავშირებულია აღნიშნულ კონვერტირებასთან ან (ii) იმ შემთხვევაში, თუ ADB ამგვარ გადაწყვეტილებას მიიღებს, კონვერტაციის პრინციპების შესაბამისად, გამოცხადებულ გაცვლით კურსზე.

5. თუ სესხის ათვისებული და გადაუხდელი ძირითადი თანხა დროდადრო იქნება დენომინირებული ერთზე მეტ სასესხო ვალუტაში, ამ დანართში მოცემული დებულებები ცალცალკე გამოიყენება სესხის ყოველ ვალუტაში განსაზღვრული თანხის მიმართ, ისე რომ მიღებული იქნება ცალკე ამორტიზაციის განრიგი ყოველი ასეთი თანხისთვის.

დანართი 3

სესხის თანხების გამოთხოვა და მიღება

ზოგადი დებულება

1. წინამდებარე დანართზე თანდართულ ცხრილში განსაზღვრულია იმ ხარჯების კატეგორიები, რომლებიც უნდა დაფინანსდეს სესხის თანხებიდან, აგრეთვე თითოეული კატეგორიისათვის გამოყოფილი სესხის თანხების ოდენობა („ცხრილი“). („კატეგორია“ ამ დანართში აღნიშნავს ცხრილში მოცემულ „კატეგორიას“).

სასესხო ანგარიშიდან თანხის გამოთხოვის საფუძველი

2. თუ ADB-სთან სხვაგვარად არ იქნება შეთანხმებული, სესხის თანხები უნდა იქნას გამოყოფილი ხარჯვითი კატეგორიებისთვის და ჩამორიცხული ცხრილში ჩამოთვლილი ხარჯების კატეგორიების პროცენტული მაჩვენებლების საფუძველზე.

პროცენტი და ვალდებულების გადასახდელები

3. კატეგორია „პროცენტი და დარიცხული ვალდებულებისთვის“ გამოყოფილი თანხა განკუთვნილია სესხის პროცენტისა და ვალდებულების გადასახდელის დასაფინანსებლად პროექტის განხორციელების პერიოდის განმავლობაში. ADB-ს შეეძლება სასესხო ანგარიშიდან გაიტანოს და მსესხებლის სახელით, თავის სასარგებლოდ გადაიხადოს თანხა, სესხის პროცენტისა და ვალდებულების გადასახადთან დაკავშირებული დანახარჯების დასაფარად მაშინ, როცა დაფარვის დრო დადგება.

რეალუკაცია

4. მიუხედავად ცხრილში მოცემული სესხის თანხების გამოყოფისა და თანხების პროცენტული განაწილებისა,

(ა) თუ ნებისმიერი კატეგორიისათვის გამოყოფილი სესხის თანხა არასაკმარისი აღმოჩნდება ამ კატეგორიის ყველა შეთანხმებული დანახარჯის დასაფინანსებლად, ADB-ის მსესხებლისათვის შეტყობინების გაგზავნის შემდეგ, შეუძლია (i) ამ კატეგორიის სავარაუდო დეფიციტის შესავსებად ხელახლა გადაანაწილოს ასეთ კატეგორიაზე თანხა, კერძოდ, სესხის ის თანხები, რომლებიც სხვა კატეგორიისათვის იყო გათვალისწინებული, და ამავდროულად, ADB-ის მოსაზრებით, არ არის საჭირო სხვა დანახარჯების დასაფინანსებლად; (ii) თუ ასეთი გადაანაწილებით ვერ მოხერხდება სავარაუდო დეფიციტის სრულად შევსება, შეუძლია შეამციროს ამ ხარჯვითი კატეგორიით გათვალისწინებული თანხის პროცენტული მაჩვენებელი, რათა ხარჯვითი კატეგორიით გათვალისწინებული თანხის შემდგომში გატანა გაგრძელდეს, სანამ დეფიციტი არ შეივსება; და

(ბ) თუ რომელიმე კატეგორიისათვის გამოყოფილი სესხის თანხა აღემატება ამ კატეგორიის ყველა შეთანხმებული ხარჯების ოდენობას, ADB-ს შეუძლია, მსესხებლისათვის შეტყობინების გაგზავნის შემდეგ, ასეთი ზედმეტი თანხა სხვა კატეგორიებზე გადაანაწილოს.

17/07/2017

ჩამორიცხვის პროცედურები

5. თუ ADB-სთან სხვაგვარად არ იქნება შეთანხმებული, სასესხო ანგარიშიდან სესხის თანხების ჩამორიცხვა განხორციელდება სესხის თანხების ჩამორიცხვის სახელმძღვანელოში მოცემული დებულებების შესაბამისად.

რეტროაქტიული დაფინანსება

6. სესხის ანგარიშიდან თანხების ამოღება უნდა განხორციელდეს შესაბამისი ხარჯების დასაფინანსებლად პროექტის თანახმად ძალაში შესვლის თარიღამდე, არაუადრეს 12 თვისა სამუშაოებთან და საკონსულტაციო სერვისებთან დაკავშირებულ სასესხო შეთანხმებისა, რომელიც ექვემდებარება მაქსიმალურ თანხას, რომელიც ექვივალენტურია სესხის თანხის 20%-ისა.

მ/ 17072017

ცხრილი

სესხის თანხების განაწილება და გამოთხოვა			
ნომერი	დასახელება	ADB-ის მიერ დაფინანსებისათვის გამოყოფილი ჯამური თანხა (\$ აშშ დოლარში) კატეგორია	სასესხო ანგარიშიდან თანხის გატანის საფუძველი
1	სამუშაოები და საკონსულტაციო მომსახურება	62,700,00	მისაღები თანხის 100%*
2	პროექტის მართვის კუთხით დახმარება	704,000	მისაღები თანხის 100%*
3	პროცენტი და ვალდებულების საკომისიო	2,000,000	მისაღები თანხის 100%*
4	გაუნაწილებელი	14,596,000	
	სულ	80,000,000	

*არ მოიცავს მსესხებლის ტერიტორიაზე დაწესებულ გადასახადებსა და მოსაკრებლებს

მუხრანა 17

დანართი 4

საქონლის, სამუშაოებისა და საკონსულტაციო მომსახურების შესყიდვა

ზოგადი დებულება

1. საქონლის, სამუშაოებისა და საკონსულტაციო მომსახურების შესყიდვა უნდა განხორციელდეს შესყიდვების სახელმძღვანელო პრინციპების და საკონსულტაციო სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად.
2. თუ ADB-თან სხვაგვარად არ შეთანხმდება, საქონლისა და სამუშაოების შესყიდვა და საკონსულტაციო მომსახურების შერჩევა და გაწევა უნდა მოხდეს ქვემოთ განსაზღვრულ შესყიდვებისა და შერჩევის მეთოდზე დაყრდნობით. სხვა საკითხებთან ერთად, აღნიშნული მეთოდები ეხება შესყიდვების გეგმით განსაზღვრულ დეტალურ ღონისძიებებსა და ზღვრულ მოცულობას. მსესხებელს შეუძლია შეცვალოს მხოლოდ შესყიდვის (მათ შორის საერთაშორისო კონკურენტული ვაჭრობის, ნაციონალური კონკურენტული ვაჭრობის ან საყიდლების) და შერჩევის მეთოდი ან ADB-ს წინამდებარე ხელშეკრულების ზღვრული ღირებულება, და ცვლილებები გატანილი უნდა იყოს შესყიდვის გეგმის განახლებებში.
3. ყველა გამოყენებულ ტერმინს, რომელიც სხვაგვარად არ არის განმარტებული წინამდებარე სასესიო შეთანხმებაში, აქვს შესყიდვების სახელმძღვანელოში და/ან საკონსულტაციო სახელმძღვანელოში მინიჭებული შესაბამისი მნიშვნელობა.

საქონელი და სამუშაოები

4. საქონლისა და სამუშაოების შესყიდვა უნდა მოხდეს შემდეგი შესყიდვის მეთოდის შესაბამისად: საერთაშორისო კონკურენტული ვაჭრობა.

კონტრაქტის დადების პირობები

5. მსესხებელმა არ უნდა გააფორმოს სამუშაოებთან დაკავშირებული კონტრაქტი, თუ იგი ითვალისწინებს გარემოზე ზემოქმედებას, მანამ სანამ:
  - ა) გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროდან არ იქნება მიღებული საბოლოო თანხმობა IEE-ზე; და
  - ბ) EMP-ის შესაბამისი დებულებები არ იქნება შეტანილი სამუშაოების თაობაზე გაფორმებულ კონტრაქტში.
6. მსესხებელმა არ უნდა გააფორმოს სამუშაოებთან დაკავშირებული კონტრაქტი, თუ იგი ითვალისწინებს იძულებით განსახლებას, მანამ სანამ:
  - ა) მსესხებელი არ მოამზადებს და ADB-ს არ წარუდგენს საბოლოო RP-ს, პროექტის დეტალურ აღწერილობაზე დაყრდნობით და ADB-საგან არ მიიღებს დასტურს აღნიშნული RP-ს თაობაზე; და
  - ბ) სამუშაოებთან დაკავშირებული კონტრაქტისათვის საჭირო მიწის შესყიდვისა და განსახლების სულ მცირე 50%, ადგილმდებარეობის შესაბამისად, არ განხორციელდება საბოლოო RP-ს შესაბამისად.

მე 1007244

საკონსულტაციო მომსახურება

7. გარდა ქვემოთ პუნქტებში განსაზღვრული შემთხვევებისა, მსესხებელი საკონსულტაციო მომსახურების შერჩევას მოახდენს ხარისხისა და ხარჯის მიხედვით.

8. მსესხებელმა კონკრეტული საკონსულტაციო მომსახურების შერჩევას უნდა გამოიყენოს შემდეგი შერჩევის მეთოდი, რომელიც სხვა დანარჩენ საკითხებთან ერთად შესაბამისობაშია შესყიდვების გეგმით გათვალისწინებულ პროცედურებთან: აუდიტორული მომსახურებისათვის ყველაზე ნაკლები ღირებულების მიხედვით შერჩევა.

9. მსესხებელმა უნდა შეარჩიოს ინდივიდუალური კონსულტანტი როგორც განსაზღვრულია შესყიდვის გეგმაში, ინდივიდუალური კონსულტანტების შერჩევისათვის ADB-თვის მისაღები პროცედურების შესაბამისად. მსესხებელს დროთა განმავლობაში შეუძლია შეცვალოს თითოეული კონსულტანტის დანიშნულება შესყიდვის გეგმაში და თითოეული ასეთი ცვლილება უნდა წარმოადგენდეს ADB-სთან წინასწარი დამტკიცების საგანს ADB-ს ადმინისტრაციული პროცედურების შესაბამისად.

სამრეწველო და ინტელექტუალური საკუთრების უფლებები

10. (ა) მსესხებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ საქონლისა და სამუშაოების (მათ შორის, შეუზღუდავი რაოდენობის კომპიუტერული მოწყობილობების, პროგრამებისა და სისტემების როგორც ცალკე, ასევე სხვა საქონელთან და მომსახურებასთან ერთად) შესყიდვისას ადგილი არ ჰქონდეს რომელიმე მესამე მხარის სამრეწველო ან ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევას ან მესამე მხარის მხრიდან პრეტენზიას.

(ბ) მსესხებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ საქონლისა და სამუშაოს შესყიდვების თაობაზე გაფორმებული ყველა კონტრაქტი შეიცავდეს სათანადო დებულებებს, გარანტიებს და საჭიროების შემთხვევაში, კონტრაქტორის ან მომწოდებლის მიერ ზარალის ანაზღაურების გარანტიას, ამ პარაგრაფის (ა) ქვეპარაგრაფში მოცემულ საკითხებთან დაკავშირებით.

11. მსესხებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ კონსულტანტებთან გაფორმებული ყველა კონტრაქტი, რომელიც ADB-ის მიერ ფინანსდება, მოიცავდეს შესაბამის დებულებებს, გარანტიებს კონსულტანტების მხრიდან, ან საჭიროების შემთხვევაში, ზარალის ანაზღაურების გარანტიას, იმისათვის, რათა საკონსულტაციო მომსახურების მოწოდებისას ადგილი არ ჰქონდეს რომელიმე მესამე მხარის სამრეწველო ან ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევას ან მესამე მხარის მხრიდან პრეტენზიას.

ADB-ს მიერ შესყიდვის გადაწყვეტილებების განხილვა

12. საერთაშორისო საკონკურსო ვაჭრობის პროცედურების შესაბამისად შესყიდული კონტრაქტები და საკონსულტაციო სამსახურებთან გაფორმებული კონტრაქტები ექვემდებარება ADB-ის მიერ წინასწარ განხილვას, თუკი მსესხებლისა და ADB-ის შორის სხვაგვარად არ არის შეთანხმებული და შესყიდვების გეგმაში სხვაგვარად არ არის მითითებული.

13. საქონლისა და სამუშაოების შესყიდვის მიზნით გაფორმებული კონტრაქტის

მე-17

დანართი 5

პროექტის განხორციელება; ფინანსური საკითხები

განხორციელების ღონისძიებები

1. მსესხებელმა, პროექტის განმახორციელებელი სააგენტოს და RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს პროექტის განხორციელება PAM-ში განსაზღვრული დეტალური ღონისძიებების შესაბამისად. PAM-ში რაიმე სახის შემდგომი ცვლილება ძალაში შევა მხოლოდ პროექტის განმახორციელებელი სააგენტოს და ADB-ის (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესყიდვის გეგმის ნებისმიერი შემდგომი ცვლილება ამოქმედდება მხოლოდ RD-ის და ADB-ს თანხმობის შემდეგ) მიერ დამტკიცების შემდეგ. PAM-სა და სასესხო შეთანხმებას შორის რაიმე სახის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა მიენიჭება სასესხო შეთანხმებაში შესულ დებულებებს.

ოპერაციული დებულებები

2. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს (ა) პროექტის განხორციელება ტექნიკური საპროექტო სპეციფიკაციებისა და საშენებლო ნორმების შესაბამისად; და (ბ) მშენებლობის ზედამხედველობის, ხარისხის კონტროლისა და კონტრაქტის მართვის განხორციელება მიღებული საერთაშორისო სამრეწველო პრაქტიკის შესაბამისად.

3. მსესხებელმა, შესაბამისად პროექტის განმახორციელებელი სააგენტოს ან RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს ADB-ს ინფორმირება მსესხებლის საგზაო სექტორის პოლიტიკის შესახებ, რამაც შესაძლებელია გავლენა იქონიოს პროექტის ეკონომიკურ ეფექტურობაზე.

4. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს შესაბამისი უსაფრთხოების ნიშნებისა და ნაგებობების განთავსება პროექტის მიმდინარეობისას და საგზაო მოძრაობისა და საგზაო შემთხვევების რეგულარული მონიტორინგი.

5. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს ADB-ს წერილობითი თანხმობის მიღება შემდეგი ღონისძიებების განხორციელებამდე სულ მცირე 6 თვით ადრე: (ა) პროექტის ფარგლებში დაფინანსებული ნებისმიერი ობიექტის, აქტივის ან სტრუქტურის მფლობელობის შეცვლა; (ბ) პროექტის ფარგლებში დაფინანსებული ნებისმიერი ობიექტის, აქტივის ან სტრუქტურის გაყიდვა, წილის ან კონტროლის გადაცემა; ან (გ) RD-ის უფლებამოსილების ცვლილება ან კონტრაქტის ცვლილება, პროექტის ფარგლებში დაფინანსებული ნებისმიერი ობიექტის, აქტივის ან სტრუქტურის მართვასთან და ტექნიკურ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით. მსესხებელმა უნდა უზრუნველყოს ყველა ცვლილების კანონის შესაბამისად და ტრანსპარენტულად განხორციელება.

6. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს (ა) რომ 2021 წლის 31 აგვისტოსთვის გზების პროექტი შეტანილი იქნება მსესხებლის გზის აქტივების მართვის სისტემაში და ოპერაციისა და შენახვისთვის შესაბამისი ბიუჯეტი იქნება გამოყოფილი (ბ) საპროექტო გზების ტექნიკურად გამართვა და ფუნქციონირება კარგ პირობებში, საერთაშორისო სტანდარტებისა და ფუნქციური კლასის შესაბამისად, მათ შორის გზის ზედამართვის საექსპლუატაციო ხარისხისა და აღდგენითი სამუშაოების უზრუნველყოფა საკუთარი რესურსებით.

მე 10/2017

გარემო

7. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს ის, რომ პროექტისა და პროექტთან დაკავშირებული საშუალებების მომზადება, დაპროექტება, მშენებლობა, განხორციელება, ექსპლუატაცია და ექსპლუატაციიდან მოხსნა მიმდინარეობდეს: (ა) მსესხებელის ქვეყანაში მომქმედი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვასთან დაკავშირებული კანონების და რეგულაციების დაცვით; (ბ) გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების ზომების დაცვით; (გ) IEE-სა და IMP-ში მოცემული ზომებისა და მოთხოვნების დაცვით და უსაფრთხოების მონიტორინგის ანგარიშში მოცემული მაკორექტირებელი და აღმკვეთი ზომების შესაბამისად.

მიწის შეძენა და იძულებითი განსახლება

8. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს, რომ პროექტის განსახორციელებლად საჭირო მიწა და მიწაზე უფლება ხელმისაწვდომია მშენებლობის კონტრაქტორისთვის სამშენებლო კონტრაქტით გათვალისწინებული განრიგის შესაბამისად და რომ ყველა საჭირო მიწის შესყიდვა და განსახლება განხორციელდებულა: ა) მიწის შესყიდვასთან და არანებაყოფილებით განსახლებასთან დაკავშირებული მსესხებლის კანონების და რეგულაციების შესაბამისად, ბ) არანებაყოფილებითი განსახლების პირობების, და გ) ყველა მოთხოვნა და რომელის განსაზღვრულია RP-ში და რაიმე გამოსასწორებელი ან შემარბილებელი ღონისძიებები რომლებიც განსაზღვრულია უსაფრთხოებით მონიტორინგის ანგარიშში.

9. არანებაყოფილებითი განსახლების პირობების ან RP-ის მოთხოვნების შეუზღუდავად, მსესხებელი, RD-ის მეშვეობით უზრუნველყოფს, რომ პროექტთან დაკავშირებული ფიზიკური და ეკონომიკური განსახლება არ განხორციელდეს მანამ სანამ:

- ა) RP-ის შესაბამისად არ მოხდება დაზარებული პირებისათვის კომპენსაციისა და სხვა ვალდებულებების გასტუმრება;
- ბ) RP-ის შესაბამისად არ მოხდება, სრული შემოსავლისა და საარსებო წყაროს აღდგენის პროგრამის შექმნა.

უსაფრთხოების მოთხოვნების შესასრულებლად საჭირო ადამიანური და ფინანსური რესურსები

10. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს ფინანსური და ადამიანური რესურსების ხელმისაწვდომობა, EMP-ის და RP-ის სრულფასოვნად შესრულების მიზნით.

უსაფრთხოების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული დებულებები სატენდერო დოკუმენტებსა და სამუშაოების თაობაზე გაფორმებულ კონტრაქტებში

11. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს, რომ ყველა სატენდერო დოკუმენტი და სამუშაოების თაობაზე გაფორმებული კონტრაქტი შეიცავდეს დებულებებს, რომლებიც კონტრაქტორებს ავალდებულებს:

- (ა) შეასრულონ შესაბამის IEE-სა, EMP-სა და RP-ში მოცემული კონტრაქტორისთვის გასათვალისწინებელი ზომები და მოთხოვნები

Handwritten signature

(აღნიშნულის ფარგლებში ისინი განიხილავენ მშენებლობის დროს დაზარალებული მოსახლეობაზე მოხდენილ გავლენას) და უსაფრთხოების მონიტორინგის სახელმძღვანელოში მოცემული მაკორექტირებელი და აღმკვეთი ღონისძიებები;

- (ბ) შეადგინონ ბიუჯეტი ყველა მსგავსი გარემოსდაცვითი და სოციალური ღონისძიებისათვის;
- (გ) წერილობითი შეტყობინების ფორმით აცნობონ მსესხებელს ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი გარემოსდაცვითი რისკისა თუ ზიანის შესახებ, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას პროექტის ფარგლებში წარმოებული მშენებლობის, პროექტის გახორციელებისა თუ ექსპლუატაციის ფაზაში, რომლებიც გათვალისწინებული არ არის IEE-სა, EMP-სა და RP-ში;
- (დ) სათანადო ჩანაწერების სახით აღწერონ გზების, სასოფლო-სამეურნეო მიწებისა და სხვა ინფრასტრუქტურის მდგომარეობა, პროექტით გათვალისწინებული მასალების გადაზიდვისა და სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე; და
- (ე) სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ უზრუნველყონ გზების, სხვა ადგილობრივი ინფრასტრუქტურისა და სასოფლო-სამეურნეო მიწების აღდგენა მათი, სულ მცირე, პროექტის დაწყებამდე არსებულ მდგომარეობამდე მისაყვანად.

უსაფრთხოების მონიტორინგი და ანგარიშგება

12. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- (ა) ADB-ს წარუდგინოს ნახევარწლიანი უსაფრთხოების მონიტორინგის ანგარიშები და აღნიშნული ანგარიშიდან შესაბამისი ინფორმაცია წარდგენისთანავე აცნობოს დაზარალებულ პირებს;
- (ბ) იმ შემთხვევაში, თუ ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური რისკი თუ ზიანი წარმოიშვება პროექტის ფარგლებში წარმოებული მშენებლობის, პროექტის გახორციელებისა თუ ექსპლუატაციის ფაზაში, რომლებიც გათვალისწინებული არ არის IEE-სა, EMP-სა და RP-ში, დაუყოვნებლივ აცნობოს ADB-ს აღნიშნული რისკებისა თუ შედეგების შესახებ; დეტალურად აღწეროს მომხდარი მოვლენა და წარადგინოს რეკომენდებული სამოქმედო გეგმა არსებული მდგომარეობის გამოსასწორებლად; და
- (გ) მოახსენოს EMP-სა და RP-ში მოცემულ ზომებსა და მოთხოვნებთან რეალური თუ პოტენციური შეუსაბამობის შესახებ, მოვლენების ამგვარი განვითარების შესახებ შეტყობისთანავე.

მ. ი. ჯიჭია

აკრძალული ინვესტირების სფეროთა ჩამონათვალი

13. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს, რომ სესხის თანხები არ იქნას გამოყენებული იმ საქმიანობის დასაფინანსებლად, რომელიც მოცემულია აკრძალული ინვესტირების სფეროთა ჩამონათვალში, რომელიც მოცემულია SPS-ის დანართში 5.

შრომის სტანდარტები, ჯანდაცვა და უსაფრთხოება

14. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს პროექტის გახორციელების მანძილზე შრომის ძირითადი სტანდარტების დაცვა და მსესხებელის ქვეყანაში მოქმედ კანონებთან და რეგულაციებთან შესაბამისობა. პროექტის ფარგლებში ADB-ის მიერ დაფინანსებულ შესაბამის დოკუმენტაციასა და კონტრაქტებში მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა შეიტანოს კონკრეტული დებულებები, რომელთა თანახმადაც კონტრაქტორებს მოეთხოვებათ შემდეგი: (ა) დაექვემდებარონ მსესხებელის ქვეყანაში მოქმედ შრომის კოდექსს და შესაბამის რეგულაციებს და გაითვალისწინონ სამუშაო ადგილზე უსაფრთხოების დაცვის შესაბამისი ნორმები; (ბ) არ დაუშვან ბავშვების შრომა; (გ) არ დაუშვან დასაქმებულთა დისკრიმინაცია, დასაქმებისას და მათ მიერ გახორციელებულ საქმიანობასთან დაკავშირებით; (დ) არ დაუშვან იძულებითი შრომა; (ე) დაიცვან გაერთიანების თავისუფლება და კოლექტიური მოლაპარაკებების წარმოების უფლება; და (ვ) გაავრცელონ ინფორმაცია, ან ამ საქმეში ჩართონ შესაბამისი მომსახურების მოწოდებლები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ინფორმაციის გავრცელებას სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების, მათ შორის აივ ინფექციისა და შიდსის რისკის შესახებ, პროექტში ჩართული კონტრაქტორების მიერ დაქირავებულ დასაქმებულთა შორის და იმ ადგილობრივ მოსახლეობას შორის, რომლებიც პროექტის გახორციელების ტერიტორიის ახლოს ცხოვრობენ, განსაკუთრებით ქალებს შორის.

15. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა განახორციელოს მეცხრე პუნქტში მოცემულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის მკაცრი მონიტორინგი და აღნიშნულთან დაკავშირებით ADB-ს წარუდგინოს რეგულარული ანგარიშები.

გენდერული საკითხები და განვითარება

16. მსესხებელმა, RD-ის მეშვეობით უნდა უზრუნველყოს გენდერული თანასწორობისა პრინციპების დაცვა, რომლის მიზანია პროექტის სარგებელის გაზრდა და პროექტის განხორციელების არეალში ქალთა გავლენის გაზრდა. აღნიშნული პრინციპები გულისხმობს ა) ქალისა და მამაკაცისათვის თანაბარ ანაზღაურებას, თანაბარი მოცულობის სამუშაოსათვის; ბ) ქალი თანამშრომლებისათვის თანამშრომლებისათვის სამუშაო პირობების შექმნა; და გ) აუცილებელი ქმედებების განხორციელება საპროექტო ტერიტორიაზე მცხოვრებ ქალთა პროექტში ჩართვაში წახალისების მიზნით.

პარტნიორული მხარდაჭერა

17. მსესხებელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ თითოეულს პროექტის განმახორციელებელ სააგენტოს და RD-ს საკმარისი სახსრები გააჩნდეს სამუშაოების, საქონლისა და საკონსულტაციო მომსახურების კონტრაქტის მიხედვით აღებული ვალდებულებების დასაფარად.

77 17072019

მმართველობა და დონისძიებები კორუფციის წინააღმდეგ

18. მსესხებელმა, მათ შორის პროექტის განმახორციელებელმა სააგენტომ და RD-იმ უნდა (ა) იმოქმედონ ADB-ს ანტიკორუფციულ პოლიტიკის (1998 წლის ვერსია, მასში შეტანილი ცვლილებების გათვალისწინებით) შესაბამისად, გააცნობიერონ რომ ADB-ს აქვს უფლება საკუთარი ძალებით ან აგენტების საშუალებით გამოიკვლიოს პროექტთან დაკავშირებული ნებისმიერი კორუფციის, თაღლითობის, ფარული მოლაპარაკებისა ან ძალადობის ფაქტები; და (ბ) ითანამშრომლონ ასეთი სახის ნებისმიერ გამოძიებასთან და გაუწიონ მას ყველანაირი საჭირო დახმარება გამოძიების წარმატებით დასრულების მიზნით.

19. მსესხებელმა, მათ შორის პროექტის განმახორციელებელმა სააგენტომ და RD-იმ უნდა უზრუნველყონ, რომ ყველა სატენდერო დოკუმენტაციასა და ხელშეკრულებაში შეტანილი იყოს ADB-სათვის მისაღები ანტიკორუფციული დებულებები, მათ შორის დებულებები, რომლებშიც აღწერილია ADB-ს უფლება პროექტის განმახორციელებელი სააგენტოების, ყველა კონტრაქტორის, მომწოდებლისა და კონსულტანტის, ასევე სხვა მომსახურების პროვაიდერების პროექტთან დაკავშირებული საბუთებისა და ანგარიშების აუდიტირებისა და შემოწმების შესახებ.

მმართველობა

LOAN NUMBER 3524-GEO

LOAN AGREEMENT
(Ordinary Operations)
(Secondary Road Improvement Project)

between

GEORGIA

and

ASIAN DEVELOPMENT BANK

DATED June 19, 2017

GEO 46375

**LOAN AGREEMENT
(Ordinary Operations)**

LOAN AGREEMENT dated 19.06.17 between GEORGIA ("Borrower") and ASIAN DEVELOPMENT BANK ("ADB").

WHEREAS

(A) the Borrower has applied to ADB for a loan for the purposes of the Project described in Schedule 1 to this Loan Agreement;

(B) the Project will be carried out by the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia ("MRDI"), and for this purpose the Borrower will make available to MRDI the proceeds of the loan provided for herein upon terms and conditions satisfactory to ADB; and

(C) ADB has agreed to make a loan to the Borrower from ADB's ordinary capital resources upon the terms and conditions set forth herein;

NOW THEREFORE the parties hereto agree as follows:

ARTICLE I

Loan Regulations; Definitions

Section 1.01. All the provisions of ADB's Ordinary Operations Loan Regulations, dated 1 January 2017 ("Loan Regulations"), are hereby made applicable to this Loan Agreement with the same force and effect as if they were fully set forth herein.

Section 1.02. Wherever used in this Loan Agreement, the several terms defined in the Loan Regulations have the respective meanings therein set forth unless modified herein or the context otherwise requires. Additional terms used in this Loan Agreement have the following meanings:

(a) "Consulting Guidelines" means the Guidelines on the Use of Consultants by Asian Development Bank and its Borrowers (2013, as amended from time to time);

(b) "Consulting Services" means the services to be financed out of the proceeds of the Loan as described in paragraph 3 of Schedule 1 to this Loan Agreement;

(c) "Environmental Management Plan" or "EMP" means the environmental management plan for the Project, including any update thereto, incorporated in the IEE;

(d) "Environmental Safeguards" means the principles and requirements set forth in Chapter V, Appendix 1, and Appendix 4 (as applicable) of the SPS;

(e) "Goods" means equipment and materials to be financed out of the proceeds of the Loan, including related services such as transportation, insurance, installation, commissioning, training, and initial maintenance, but excluding Consulting Services;

(f) "Indigenous Peoples Safeguards" means the principles and requirements set forth in Chapter V, Appendix 3, and Appendix 4 (as applicable) of the SPS;

(g) "Initial Environmental Examination" or "IEE" means the initial environmental examination for the Project, including any update thereto, prepared and submitted by the Borrower and cleared by ADB;

(h) "Involuntary Resettlement Safeguards" means the principles and requirements set forth in Chapter V, Appendix 2, and Appendix 4 (as applicable) of the SPS;

(i) "Loan Disbursement Handbook" means ADB's Loan Disbursement Handbook (2015, as amended from time to time);

(j) "PAM" means the project administration manual for the Project dated 25 November 2016 and agreed between the Borrower and ADB, as updated from time to time in accordance with the respective administrative procedures of the Borrower and ADB;

(k) "Procurement Guidelines" means ADB's Procurement Guidelines (2015, as amended from time to time);

(l) "Procurement Plan" means the procurement plan for the Project dated 11 November 2016 and agreed between the Borrower and ADB, as updated from time to time in accordance with the Procurement Guidelines, the Consulting Guidelines, and other arrangements agreed with ADB;

(m) "Project Area" means the geographical area encompassing the Project Roads;

(n) "Project Executing Agency" for the purposes of, and within the meaning of, the Loan Regulations means MRDI or any successor thereto acceptable to ADB, which is responsible for the carrying out of the Project;

(o) "Project Roads" means the road (including access roads) as referred to in paragraph 2 of Schedule 1 to this Agreement;

(p) "RD" means the Roads Department of MRDI, or any successor thereto acceptable to ADB, which is responsible for the implementation of the Project as an implementing agency;

(q) "Resettlement Plan" or "RP" means the resettlement plan for the Project, including any update thereto, prepared and submitted by the Borrower and cleared by ADB;

(r) "Safeguards Monitoring Report" means each report prepared and submitted by the Borrower to ADB that describes progress with implementation of and

compliance with the EMP and the RP (as applicable), including any corrective and preventative actions;

(s) "SPS" means ADB's Safeguard Policy Statement (2009); and

(t) "Works" means construction or civil works to be financed out of the proceeds of the Loan, including services such as drilling or mapping, and project related services that are provided as part of a single responsibility or turnkey contract, but excluding Consulting Services.

ARTICLE II

The Loan

Section 2.01. (a) ADB agrees to lend to the Borrower from ADB's ordinary capital resources an amount of eighty million Dollars (\$80,000,000), as such amount may be converted from time to time through a Currency Conversion in accordance with the provisions of Section 2.06 of this Loan Agreement.

(b) The Loan has a principal repayment period of 11 years, and a grace period as defined in subsection (c) hereinafter.

(c) The term "grace period" as used in subsection (b) hereinabove means the period prior to the first Principal Payment Date in accordance with the amortization schedule set forth in Schedule 2 to this Loan Agreement.

Section 2.02. The Borrower shall pay to ADB interest on the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding from time to time at a rate for each Interest Period equal to the sum of:

(a) LIBOR;

(b) 0.60% as provided by Section 3.02 of the Loan Regulations less a credit of 0.10% as provided by Section 3.03 of the Loan Regulations; and

(c) a maturity premium of 0.20% as provided by Section 3.03 of the Loan Regulations.

Section 2.03. The Borrower shall pay a commitment charge of 0.15% per annum. Such charge shall accrue on the full amount of the Loan (less amounts withdrawn from time to time), commencing 60 days after the date of this Loan Agreement.

Section 2.04. Interest and other charges on the Loan shall be payable semiannually on 1 May and 1 November in each year.

Section 2.05. The Borrower shall repay the principal amount of the Loan withdrawn from the Loan Account in accordance with the provisions of Schedule 2 to this Loan Agreement.

Section 2.06. (a) The Borrower may at any time request any of the following Conversions of the terms of the Loan in order to facilitate prudent debt management:

- (i) a change of the Loan Currency of all or any portion of the principal amount of the Loan, whether withdrawn and outstanding or unwithdrawn, to an Approved Currency;
- (ii) a change of the interest rate basis applicable to all or any portion of the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding from a Floating Rate to a Fixed Rate, or vice versa; and
- (iii) the setting of limits on the Floating Rate applicable to all or any portion of the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding by the establishment of an Interest Rate Cap or Interest Rate Collar on said Floating Rate.

(b) Any conversion requested pursuant to subsection (a) hereinabove that is accepted by ADB shall be considered a "Conversion", as defined in Section 2.01(f) of the Loan Regulations, and shall be effected in accordance with the provisions of Article V of the Loan Regulations and the Conversion Guidelines.

ARTICLE III

Use of Proceeds of the Loan

Section 3.01. The Borrower shall cause the proceeds of the Loan to be applied exclusively to the financing of expenditures on the Project in accordance with the provisions of this Loan Agreement.

Section 3.02. The proceeds of the Loan shall be allocated and withdrawn in accordance with the provisions of Schedule 3 to this Loan Agreement, as such Schedule may be amended from time to time by agreement between the Borrower and ADB.

Section 3.03. Except as ADB may otherwise agree, the Borrower shall procure, or cause to be procured, the items of expenditure to be financed out of the proceeds of the Loan in accordance with the provisions of Schedule 4 to this Loan Agreement.

Section 3.04. The Loan Closing Date for the purposes of Section 9.02 of the Loan Regulations shall be 28 February 2022 or such other date as may from time to time be agreed between the Borrower and ADB.

ARTICLE IV

Particular Covenants

Section 4.01. In the carrying out of the Project and operation of the Project facilities, the Borrower shall perform, or cause to be performed, all obligations set forth in Schedule 5 to this Loan Agreement.

Section 4.02. (a) The Borrower through RD shall (i) maintain separate accounts and records for the Project; (ii) prepare annual financial statements for the Project in accordance with financial reporting standards acceptable to ADB; (iii) have such financial statements audited annually by independent auditors whose qualifications, experience and terms of reference are acceptable to ADB, in accordance with auditing standards acceptable to ADB; (iv) as part of each such audit, have the auditors prepare a report, which includes the auditors' opinion(s) on the financial statements and the use of the Loan proceeds, and a management letter (which sets out the deficiencies in the internal control of the Project that were identified in the course of the audit, if any); and (v) furnish to ADB, no later than 6 months after the end of each related fiscal year, copies of such audited financial statements, audit report and management letter, all in the English language, and such other information concerning these documents and the audit thereof as ADB shall from time to time reasonably request.

(b) ADB shall disclose the annual audited financial statements for the Project and the opinion of the auditors on the financial statements within 14 days of the date of ADB's confirmation of their acceptability by posting them on ADB's website.

(c) The Borrower through RD shall enable ADB, upon ADB's request, to discuss the financial statements for the Project and the Borrower's financial affairs where they relate to the Project with the auditors appointed pursuant to subsection (a)(iii) hereinabove, and shall authorize and require any representative of such auditors to participate in any such discussions requested by ADB. This is provided that such discussions shall be conducted only in the presence of an authorized officer of the Borrower, unless the Borrower shall otherwise agree.

Section 4.03. The Borrower shall enable ADB's representatives to inspect the Project, the Goods and Works, and any relevant records and documents.

ARTICLE V

Effectiveness

Section 5.01. A date 60 days after the date of this Loan Agreement is specified for the effectiveness of this Loan Agreement for the purposes of Section 10.04 of the Loan Regulations.

ARTICLE VI

Miscellaneous

Section 6.01. The Minister of Finance of the Borrower is designated as representative of the Borrower for the purposes of Section 12.02 of the Loan Regulations.

Section 6.02. The following addresses are specified for the purposes of Section 12.01 of the Loan Regulations:

For the Borrower

Ministry of Finance
16 V. Gorgasali Street, 0114
Tbilisi, Georgia

Facsimile Number:

(99532) 2262-423.

For ADB

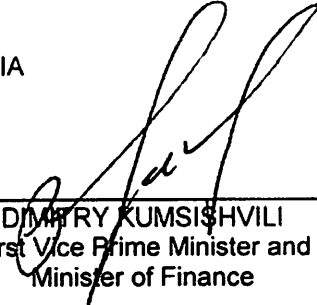
Asian Development Bank
6 ADB Avenue
Mandaluyong City
1550 Metro Manila
Philippines

Facsimile Numbers:

(632) 636-2444
(632) 636-2301.

IN WITNESS WHEREOF the parties hereto, acting through their representatives thereunto duly authorized, have caused this Loan Agreement to be signed in their respective names as of the day and year first above written and to be delivered at the principal office of ADB.

GEORGIA

By
_____
DIMITRY KUMSISHVILI
First Vice Prime Minister and
Minister of Finance

ASIAN DEVELOPMENT BANK

By
_____
SEAN M. O'SULLIVAN
Director General
Central and West Asia Department

SCHEDULE 1

Description of the Project

1. The objectives of the Project are increased mobility and accessibility of the residents of the Kharagauli municipality and tourists.
2. The Project shall comprise rehabilitation of approximately 50 km road between Dzirula and Chumateleti to 2-lane all-weather standard, including short access roads to the Borjomi-Kharagauli National Park and to Kharagauli and other railway stations.
3. The Project shall include the provision of Consulting Services for construction supervision and Project management support.
4. The Project is expected to be completed by 31 August 2021.

SCHEDULE 2

Amortization Schedule

1. The following table sets forth the Principal Payment Dates of the Loan and the percentage of the total principal amount of the Loan payable on each Principal Payment Date (Installment Share). If the proceeds of the Loan shall have been fully withdrawn as of the first Principal Payment Date, the principal amount of the Loan repayable by the Borrower on each Principal Payment Date shall be determined by ADB by multiplying: (a) the total principal amount of the Loan withdrawn and outstanding as of the first Principal Payment Date; by (b) the Installment Share for each Principal Payment Date, such repayment amount to be adjusted, as necessary, to deduct any amounts referred to in paragraph 4 of this Schedule, to which a Currency Conversion applies.

<u>Date Payment Due</u>	<u>Installment Share</u> (Expressed as a %)
1 May 2030	4.545455
1 November 2030	4.545455
1 May 2031	4.545455
1 November 2031	4.545455
1 May 2032	4.545455
1 November 2032	4.545455
1 May 2033	4.545455
1 November 2033	4.545455
1 May 2034	4.545455
1 November 2034	4.545455
1 May 2035	4.545455
1 November 2035	4.545455
1 May 2036	4.545455
1 November 2036	4.545455
1 May 2037	4.545455
1 November 2037	4.545455
1 May 2038	4.545455
1 November 2038	4.545455
1 May 2039	4.545455
1 November 2039	4.545455
1 May 2040	4.545455
1 November 2040	4.545445
Total	100.000000

2. If the proceeds of the Loan shall not have been fully withdrawn as of the first Principal Payment Date, the principal amount of the Loan repayable by the Borrower on each Principal Payment Date shall be determined as follows:

(a) To the extent that any proceeds of the Loan shall have been withdrawn as of the first Principal Payment Date, the Borrower shall repay the amount withdrawn and outstanding as of such date in accordance with paragraph 1 of this Schedule.

(b) Any withdrawal made after the first Principal Payment Date shall be repaid on each Principal Payment Date falling after the date of such withdrawal in amounts determined by ADB by multiplying the amount of each such withdrawal by a fraction, the numerator of which shall be the original Installment Share specified in the table in paragraph 1 of this Schedule for said Principal Payment Date (the Original Installment Share) and the denominator of which shall be the sum of all remaining Original Installment Shares for Principal Payment Dates falling on or after such date, such repayment amounts to be adjusted, as necessary, to deduct any amounts referred to in paragraph 4 of this Schedule, to which a Currency Conversion applies.

3. Withdrawals made within two calendar months prior to any Principal Payment Date shall, for the purposes solely of calculating the principal amounts payable on any Principal Payment Date, be treated as withdrawn and outstanding on the second Principal Payment Date following the date of withdrawal and shall be repayable on each Principal Payment Date commencing with the second Principal Payment Date following the date of withdrawal.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Schedule, upon a Currency Conversion of all or any portion of the withdrawn principal amount of the Loan to an Approved Currency, the amount so converted in said Approved Currency that shall be repayable on any Principal Payment Date occurring during the Conversion Period, shall be determined by ADB by multiplying such amount in its currency of denomination immediately prior to said Conversion by either: (a) the exchange rate that reflects the amounts of principal in said Approved Currency payable by ADB under the Currency Hedge Transaction relating to said Conversion; or (b) if ADB so determines in accordance with the Conversion Guidelines, the exchange rate component of the Screen Rate.

5. If the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding from time to time shall be denominated in more than one Loan Currency, the provisions of this Schedule shall apply separately to the amount denominated in each Loan Currency, so as to produce a separate amortization schedule for each such amount.

SCHEDULE 3**Allocation and Withdrawal of Loan Proceeds****General**

1. The table attached to this Schedule sets forth the Categories of items of expenditure to be financed out of the proceeds of the Loan and the allocation of the Loan proceeds to each such Category ("Table"). (Reference to "Category" in this Schedule is to a Category or Subcategory of the Table.)

Basis for Withdrawal from the Loan Account

2. Except as ADB may otherwise agree, the proceeds of the Loan shall be allocated to items of expenditure, and disbursed on the basis of the withdrawal percentage for each item of expenditure set forth in the Table.

Interest and Commitment Charges

3. The amount allocated to Category "Interest and Commitment Charges" is for financing interest and commitment charges on the Loan during the implementation period of the Project. ADB shall be entitled to withdraw from the Loan Account and pay to itself, on behalf of the Borrower, the amounts required to meet payments, when due, of such interest and commitment charges.

Reallocation

4. Notwithstanding the allocation of Loan proceeds and the withdrawal percentages set forth in the Table,

- (a) if the amount of the Loan allocated to any Category appears to be insufficient to finance all agreed expenditures in that Category, ADB may, in consultation with the Borrower, (i) reallocate to such Category, to the extent required to meet the estimated shortfall, amounts of the Loan which have been allocated to another Category but, in the opinion of ADB, are not needed to meet other expenditures, and (ii) if such reallocation cannot fully meet the estimated shortfall, reduce the withdrawal percentage applicable to such expenditures in order that further withdrawals under such Category may continue until all expenditures thereunder shall have been made; and
- (b) if the amount of the Loan allocated to any Category appears to exceed all agreed expenditures in that Category, ADB may, in consultation with the Borrower, reallocate such excess amount to any other Category.

Disbursement Procedure

5. Except as ADB may otherwise agree, the Loan proceeds shall be disbursed in accordance with the Loan Disbursement Handbook.

Retroactive Financing

6. Withdrawals from the Loan Account may be made to finance eligible expenditures incurred under the Project before the Effective Date, but not earlier than 12 months before the date of this Loan Agreement in connection with Works and Consulting Services, subject to a maximum amount equivalent to 20% of the Loan amount.

TABLE

ALLOCATION AND WITHDRAWAL OF LOAN PROCEEDS			
Number	Item	Total Amount Allocated for ADB Financing (\$) Category	Basis for Withdrawal from the Loan Account
1	Works and Consulting Services	62,700,000	100% of total expenditure claimed*
2	Project Management Support	704,000	100% of total expenditure claimed*
3	Interest and Commitment Charges	2,000,000	100% of total amount due
4	Unallocated	14,596,000	
	TOTAL	80,000,000	

*Exclusive of taxes and duties imposed within the territory of the Borrower.

SCHEDULE 4

Procurement of Goods, Works and Consulting Services

General

1. The procurement of Goods, Works and Consulting Services shall be subject to and governed by the Procurement Guidelines, and the Consulting Guidelines, respectively.
2. Except as ADB may otherwise agree, Goods and Works shall be procured and Consulting Services shall be selected and engaged only on the basis of the procurement method and the selection method set forth below. These methods are subject to, among other things, the detailed arrangements and threshold values set forth in the Procurement Plan. The Borrower may only modify the procurement method (including from International Competitive Bidding to National Competitive Bidding or Shopping) and the selection method or threshold values with the prior agreement of ADB, and modifications must be set out in updates to the Procurement Plan.
3. All terms used in this Schedule and not otherwise defined in this Loan Agreement have the meanings provided in the Procurement Guidelines and/or the Consulting Guidelines, as applicable.

Goods and Works

4. Goods and Works shall be procured on the basis of the procurement method set forth herein: International Competitive Bidding.

Conditions for Award of Contract

5. The Borrower shall not award any Works contract which involves environmental impacts until:
  - (a) the Ministry of Environment and Natural Resources Protection has granted the final approval of the IEE; and
  - (b) the Borrower has incorporated the relevant provisions from the EMP into the Works contract.
6. The Borrower shall not award any Works contract which involves involuntary resettlement impacts, until:
  - (a) the Borrower has prepared and submitted to ADB the final RP based on the Project's detailed design, and obtained ADB's clearance of such RP; and
  - (b) at least 50% of all land acquisition and resettlement required for that Works contract, based on land area, have been completed in accordance with the final RP.

Consulting Services

7. Except as set forth in the paragraph below, the Borrower shall apply Quality- and Cost-Based Selection for Consulting Services.

8. The Borrower shall apply the following selection method for the specified Consulting Services, in accordance with, among other things, the procedures set forth in the Procurement Plan: Least-Cost Selection for audit services.

9. The Borrower shall recruit the individual consultants specified in the Procurement Plan in accordance with procedures acceptable to ADB for recruiting individual consultants. The Borrower may change the specification of individual consultants in the Procurement Plan from time to time and each such change shall be subject to the prior approval of ADB in accordance with the administrative procedures of ADB.

Industrial or Intellectual Property Rights

10. (a) The Borrower shall ensure that all Goods and Works procured (including without limitation all computer hardware, software and systems, whether separately procured or incorporated within other goods and services procured) do not violate or infringe any industrial property or intellectual property right or claim of any third party.

(b) The Borrower shall ensure that all contracts for the procurement of Goods and Works contain appropriate representations, warranties and, if appropriate, indemnities from the contractor or supplier with respect to the matters referred to in subparagraph (a) of this paragraph.

11. The Borrower shall ensure that all ADB-financed contracts with consultants contain appropriate representations, warranties and, if appropriate, indemnities from the consultants to ensure that the Consulting Services provided do not violate or infringe any industrial property or intellectual property right or claim of any third party.

ADB's Review of Procurement Decisions

12. Contracts procured under international competitive bidding procedures and contracts for Consulting Services shall be subject to prior review by ADB, unless otherwise agreed between the Borrower and ADB and set forth in the Procurement Plan.

13. In the case of a contract for Goods or Works, which is subject to ADB's prior review, the Borrower shall seek ADB's prior approval of any modification or waiver of the terms and conditions of the contract, including:

- (a) granting an extension of the stipulated time for completion of a contract for a period of 1 month or more, or which is likely to require an extension of the Loan/Grant Closing Date; and
- (b) increases in aggregate of the original price by more than 5% (for the avoidance of doubt, such increase shall take into account any previous change under such contract).

14. In the case of a contract for Goods or Works, which is subject to ADB's post review, ADB shall review the required contract modification or waiver and respond to the Borrower as soon as practicable, but not later than 1 month after the receipt of the required document.

15. The Borrower shall provide to ADB copies of all time extensions, modifications or waivers to the contracts (including change orders) within 1 month following amendment of the contract.

SCHEDULE 5**Execution of Project; Financial Matters****Implementation Arrangements**

1. The Borrower through the Project Executing Agency and RD shall ensure that the Project is implemented in accordance with the detailed arrangements set forth in the PAM. Any subsequent change to the PAM shall become effective only after approval of such change by the Project Executing Agency and ADB (except that any subsequent change to the Procurement Plan shall become effective only after approval of such change by RD and ADB). In the event of any discrepancy between the PAM and this Loan Agreement, the provisions of this Loan Agreement shall prevail.

Operational Covenants

2. The Borrower through RD shall ensure that (a) the Project is implemented in accordance with the technical design specifications and construction norms; and (b) construction supervision, quality control and contract management are performed in accordance with best international industry practices.

3. The Borrower through the Project Executing Agency or RD, as appropriate, shall keep ADB informed of the Borrower's policies on the road sector that may materially affect the economic viability of the Project.

4. The Borrower through RD shall ensure that appropriate safety signs and facilities are installed during implementation and regularly monitor the traffic volume and accident rate.

5. The Borrower through RD shall ensure that ADB's written consent is obtained at least 6 months prior to the implementation of any of the following: (a) any change in ownership of any asset, facility or structure financed under the Project; (b) any sale, transfer, or assignment of interest or control in any asset, facility or structure financed under the Project; or (c) any lease or other contract or modification of the functions and authority of RD over operation and maintenance of any such asset, facility or structure financed under the Project. The Borrower shall ensure that any such changes will be carried out in a legal and transparent manner.

6. The Borrower through RD shall ensure that: (a) the Project Roads are included in the Borrower's road asset management system by 31 August 2021 and adequate budget is allocated for its operation and maintenance; and (b) the Project Roads are operated and maintained in good condition and meeting the national standards for the corresponding functional class, including close monitoring of pavement performance and prompt engagement in remedial works to be financed from its own resources.

Environment

7. The Borrower through RD shall ensure that the preparation, design, construction, implementation, operation and decommissioning of the Project and all Project facilities comply with (a) all applicable laws and regulations of the Borrower relating to

environment, health and safety; (b) the Environmental Safeguards; and (c) all measures and requirements set forth in the IEE, the EMP, and any corrective or preventative actions set forth in a Safeguards Monitoring Report.

Land Acquisition and Involuntary Resettlement

8. The Borrower through RD shall ensure that all land and all rights-of-way required for the Project are made available to the Works contractor in accordance with the schedule agreed under the related Works contract and all land acquisition and resettlement activities are implemented in compliance with (a) all applicable laws and regulations of the Borrower relating to land acquisition and involuntary resettlement; (b) the Involuntary Resettlement Safeguards; and (c) all measures and requirements set forth in the RP, and any corrective or preventative actions set forth in the Safeguards Monitoring Report.

9. Without limiting the application of the Involuntary Resettlement Safeguards or the RP, the Borrower through RD shall ensure that no physical or economic displacement takes place in connection with the Project until:

- (a) compensation and other entitlements have been provided to affected people in accordance with the RP; and
- (b) a comprehensive income and livelihood restoration program has been established in accordance with the RP.

Human and Financial Resources to Implement Safeguards Requirements

10. The Borrower through RD shall make available necessary financial and human resources to fully implement the EMP and the RP.

Safeguards – Related Provisions in Bidding Documents and Works Contracts

11. The Borrower through RD shall ensure that all bidding documents and contracts for Works contain provisions that require contractors to:

- (a) comply with the measures relevant to the contractor set forth in the IEE, the EMP and the RP (to the extent they concern impacts on affected people during construction), and any corrective or preventative actions set forth in a Safeguards Monitoring Report;
- (b) make available a budget for all such environmental and social measures;
- (c) provide the Borrower with a written notice of any unanticipated environmental, resettlement or indigenous peoples risks or impacts that arise during construction, implementation or operation of the Project that were not considered in the IEE, the EMP and the RP;
- (d) adequately record the condition of roads, agricultural land and other infrastructure prior to starting to transport materials and construction; and

- (e) reinstate pathways, other local infrastructure, and agricultural land to at least their pre-project condition upon the completion of construction.

Safeguards Monitoring and Reporting

12. The Borrower through RD shall do the following:
- (a) submit semi-annual Safeguards Monitoring Reports to ADB and disclose relevant information from such reports to affected persons promptly upon submission;
  - (b) if any unanticipated environmental and/or social risks and impacts arise during construction, implementation or operation of the Project that were not considered in the IEE, the EMP and the RP, promptly inform ADB of the occurrence of such risks or impacts, with detailed description of the event and proposed corrective action plan; and
  - (c) report any actual or potential breach of compliance with the measures and requirements set forth in the EMP or the RP promptly after becoming aware of the breach.

Prohibited List of Investments

13. The Borrower through RD shall ensure that no proceeds of the Loan are used to finance any activity included in the list of prohibited investment activities provided in Appendix 5 of the SPS.

Labor Standards, Health and Safety

14. The Borrower through RD shall ensure that the core labor standards and the Borrower's applicable laws and regulations are complied with during Project implementation. The Borrower through RD shall include specific provisions in the bidding documents and contracts financed by ADB under the Project requiring that the contractors, among other things: (a) comply with the Borrower's applicable labor law and regulations and incorporate applicable workplace occupational safety norms; (b) do not use child labor; (c) do not discriminate workers in respect of employment and occupation; (d) do not use forced labor; (e) allow freedom of association and effectively recognize the right to collective bargaining; and (f) disseminate, or engage appropriate service providers to disseminate, information on the risks of sexually transmitted diseases, including HIV/AIDS, to the employees of contractors engaged under the Project and to members of the local communities surrounding the Project area, particularly women.

15. The Borrower through RD shall strictly monitor compliance with the requirements set forth in paragraph 14 above and provide ADB with regular reports.

Gender and Development

16. The Borrower through RD shall ensure that the principles of gender equality aimed at increasing Project benefits and impact on women in the Project area are followed during implementation of the Project. These include (a) equal pay to men and women for

work of equal value; (b) enabling working conditions for women workers; and (c) taking necessary actions to encourage women living in the Project area to participate in the design and implementation of Project activities.

Counterpart Support

17. The Borrower shall ensure that each of the Project Executing Agency and RD, respectively, has sufficient funds to satisfy its liabilities arising from any Works, Goods and/or Consulting Services contract.

Governance and Anticorruption

18. The Borrower including the Project Executing Agency and RD shall (a) comply with ADB's Anticorruption Policy (1998, as amended to date) and acknowledge that ADB reserves the right to investigate directly, or through its agents, any alleged corrupt, fraudulent, collusive or coercive practice relating to the Project; and (b) cooperate with any such investigation and extend all necessary assistance for satisfactory completion of such investigation.

19. The Borrower including the Project Executing Agency and RD shall ensure that the anticorruption provisions acceptable to ADB are included in all bidding documents and contracts, including provisions specifying the right of ADB to audit and examine the records and accounts of the executing and implementing agencies and all contractors, suppliers, consultants, and other service providers as they relate to the Project.

26 აპრილი, 2022

პატივცემული ლაშა ხუციშვილი
ფინანსთა მინისტრი
საქართველოს გუბერნატორი აზიის განვითარების ბანკში
ვ. გორგასლის ქუჩა N 16
თბილისი, 0105, საქართველო

ბატონო მინისტრო ხუციშვილო:

**საკითხი: სესხის ნომერი. 3524-GEO: მეორადი გზის გაუმჯობესების პროექტი
-სასესხო შეთანხმების ცვლილება**

ჩვენ ვუთითებთ საქართველოსა („მსესხებელი“) და აზიის განვითარების ბანკს („ADB“) შორის 2017 წლის 19 ივნისით დათარიღებულ სასესხო შეთანხმებაზე აღნიშნული პროექტისათვის („სასესხო შეთანხმება“). თუ კონტექსტი სხვაგვარად არ მოითხოვს, წინამდებარე დოკუმენტში მოცემულ ტერმინებს, რომლებიც არ არის განმარტებული, ენიჭებათ სასესხო შეთანხმების ფარგლებში მათთვის მინიჭებული მნიშვნელობა.

მსესხებლის 2021 წლის 24 ნოემბრით და 2022 წლის 10 თებერვლით დათარიღებული წერილების შედეგად, ADB-მ 2022 წლის 15 თებერვალს დაამტკიცა სესხის დახურვის თარიღის გაგრძელება, რათა უზრუნველყოფილიყო საკმარისი დრო პროექტის მიმდინარე აქტივობების დასასრულებლად. ასეთი გახანგრძლივების ასახვის მიზნით, ADB გთავაზობთ სასესხო შეთანხმების 3.04 ნაწილის ცვლილებას, კერძოდ „2022 წლის 28 თებერვლი“-ს „2025 წლის 28 თებერვლით“ ჩანაცვლებით, ასევე სასესხო შეთანხმების პირველი დანართის მეოთხე პუნქტის (პროექტის აღწერა) ცვლილებას, კერძოდ „2021 წლის 31 აგვისტოს“ „2024 წლის 31 აგვისტოთი“ ჩანაცვლებით.

გარდა ზემოთ დადგენილ ზომებისა, სასესხო შეთანხმება უცვლელი რჩება.

ADB-ის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის პოლიტიკის (2018) („AIP“) შესაბამისად, სასესხო შეთანხმების ცვლილება განთავსდება ADB-ის ვებ გვერდზე ცვლილების ძალაში შესვლის დღიდან 2 კვირის განმავლობაში, მას შემდეგ, რაც წაიშლება ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც მიეკუთვნება მსესხებლის მიერ განსაზღვრულ AIP გამონაკლისებს.

გთხოვთ, მიუთითოთ მსესხებლის თანხმობა წინამდებარე წერილი-შეთანხმების მე-2 პუნქტში გათვალისწინებულ ცვლილებებზე და აღნიშნული წერილის პირობების მსესხებლის მიერ დასადასტურებლად გთხოვთ, ხელი მოაწეროთ ცვლილების წერილი-შეთანხმების ორ ორიგინალს გამოყოფილ ადგილას. გთხოვთ, შეინახოთ ამ წერილი-შეთანხმების ერთი ხელმოწერილი ორიგინალი თქვენ ჩანაწერებისთვის და მეორე დაუბრუნოთ ADB-ს. შემოთავაზებული ცვლილება ძალაში შევა ADB-ის მიერ ამ წერილი-შეთანხმების მსესხებლის მიერ ხელმოწერილი ორიგინალის მიღების თარიღიდან მისი ძალაში შესვლისთვის აუცილებელი ყველა სამართლებრივი პროცედურის შესრულების შეტყობინებასთან ერთად.

პატივისცემით,

შენ როზენტალი
ქვეყნის დირექტორი

A. მიღებული და შეთანხმებულია.

B. დამოწმებულია რომ სასესო შეთანხმებაში შესატანი ცვლილებები არ შეიცავენ ინფორმაციას, რომელიც შედის AIP-ს გამონაკლისებში.

საქართველოსთვის
და მისი სახელით

ხელმოწერა: ლაშა ხუციშვილი

სახელი: ლაშა ხუციშვილი

დანიშნულება: ფინანსთა მინისტრი

თარიღი: 27 აპრილი, 2022

ASIAN DEVELOPMENT BANK
6 ADB Avenue, Mandaluyong City
1550 Metro Manila, Philippines
Tel +63 1 632 4444
Fax +63 2 636 2444

 საქართველოს საგარეო ურთიერთსაზღვრეო ურთიერთობების
საქართველოს საერთაშორისო ურთიერთობათა
თარგმნის ბიურო

სარეგისტრაციო REGISTRATION № 058/1-22

თარიღი/DATE 27.04.2022 წ. /

დაამტკიცა/CERTIFIED BY

Ministry of Foreign Affairs of Georgia
TRANSLATION BUREAU
of International Agreements of Georgia

GEORGIA RESIDENT MISSION

26 April 2022

Honorable Lasha Khutsishvili
Minister of Finance
Governor for Georgia at the Asian Development Bank
16, V. Gorgasali Street
Tbilisi, 0105, Georgia

Hon. Minister Khutsishvili,

**Subject: Loan No. 3524-GEO: Secondary Road Improvement Project
—Amendment to Loan Agreement**

We refer to the Loan Agreement dated 19 June 2017 between Georgia ("Borrower") and Asian Development Bank ("ADB") for the captioned project ("Loan Agreement"). All capitalized terms used but not defined herein shall have the meaning given thereto in the Loan Agreement, unless the context requires otherwise.

Following requests from the Borrower dated 24 November 2021 and 10 February 2022, ADB approved, on 15 February 2022, an extension of the Loan Closing Date to ensure sufficient time to complete ongoing project activities. To reflect such extension, ADB proposes to amend Section 3.04 of the Loan Agreement by replacing the reference to "28 February 2022" with "28 February 2025" as well as the paragraph 4 of Schedule I (Description of the Project) of the Loan Agreement by replacing the reference to "31 August 2021" with "31 August 2024".

Save and except to the extent set out above, the Loan Agreement remains unchanged.

Pursuant to ADB's Access to Information Policy (2018) ("AIP"), the amendment to the Loan Agreement will be posted on ADB's website within 2 weeks from the date that the amendment becomes effective, after removing any information that falls within the AIP exceptions as specified by the Borrower.

Please indicate the Borrower's concurrence to the amendment set out in paragraph 2 of this letter agreement and to the terms of this letter agreement by countersigning each of the two originals of this letter agreement in the space indicated below. Please retain one signed original of this letter agreement for your records and return the other to ADB. The proposed amendment shall take effect on the date of receipt by ADB of the Borrowers signed counterpart hereof together with notification by the Borrower on the fulfillment of all legal procedures necessary for its entry into force.

Sincerely,

Shane Rosenthal
Country Director

ASIAN DEVELOPMENT BANK
GEORGIA RESIDENT MISSION
1, G. Tabidze Street
Freedom Square
0114 Tbilisi, Georgia
Tel +995 32 225 0619 Fax +995 32 225 0622
www.adb.org/georgia

A. Accepted and agreed.

B. Confirmed that the amendment to the Loan Agreement does not contain information falling within the AIP exceptions.

For and on behalf of Borrower
GEORGIA

Signature:

Name: Lasha Khutsishvili

Designation: Minister, Ministry of Finance of Georgia

Date: 27.04.2022